

Detaljplan för del av Aringsås 14:1 i Alvesta tätort, Alvesta kommun, Kronobergs län

PLANBESKRIVNING

HANDLINGAR:

Planbeskrivning

Samrådsredogörelse

Granskningsutlåtande

Fastighetsförteckning

Plankarta upprättad på grundkarta

Bilaga 1: Miljöteknisk markundersökning, Aringsås 14:4, Sweco, 2022

Bilaga 2: Naturvärdesinventering, Naturcentrum AB, 2023

Bilaga 3: Miljöteknisk markundersökning, del av Aringsås 14:1 Norconsult, 2024

Bilaga 4: Arkeologisk förundersökning & utredning, Museiarkeologi, 2024

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	INLEDNING	2
2.	PLATSENS FÖRUTSÄTTNINGAR	5
3.	PLANFÖRSLAG	12
4.	KONSEKVENSER AV PLANFÖRSLAGET	15
5.	GENOMFÖRANDE	19

1. INLEDNING

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Syftet är att skapa en flexibel och ändamålsenlig detaljplan som möjliggör skoländamål och kompletterande funktioner för att kunna tillgodose framtida behov.

Detaljplanen handläggs med standardförfarande enligt 5 kap 6 § Plan- och bygglagen (SFS 2010:900).

PLANDATA

Lägesbestämning och areal

Planområdet finns beläget i östra delen av Alvesta tätort. Planområdet avgränsas av befintlig villabebyggelse i väst och naturmark i övriga väderstreck. Området öster om planområdet utgörs av en deponi. Planområdet omfattar cirka 5 hektar.

Lokaliseringskarta, planområdet skrafferat i vitt.

Markägförhållanden

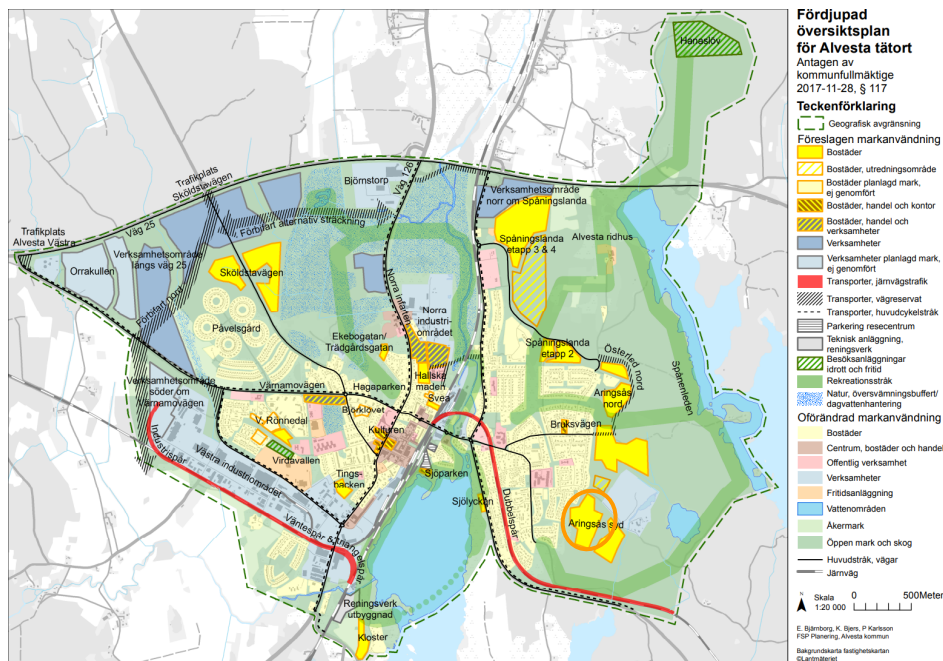
Planområdet utgörs av del av den privatägda fastigheten Aringsås 14:1.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktsplan

I den fördjupade översiktsplanen för Alvesta tätort som antogs av kommunfullmäktige den 2017-11-28 § 117, är det aktuella planområdet utpekade som område för bostäder. I den fördjupade översiktsplanen anges att även skola kan möjliggöras inom utpekade områden för bostäder. Planförslaget bedöms därmed vara förenligt med översiktsplanen.

Bilden visar den fördjupade översiktsplanen med planområdet markerad med orange cirkel.

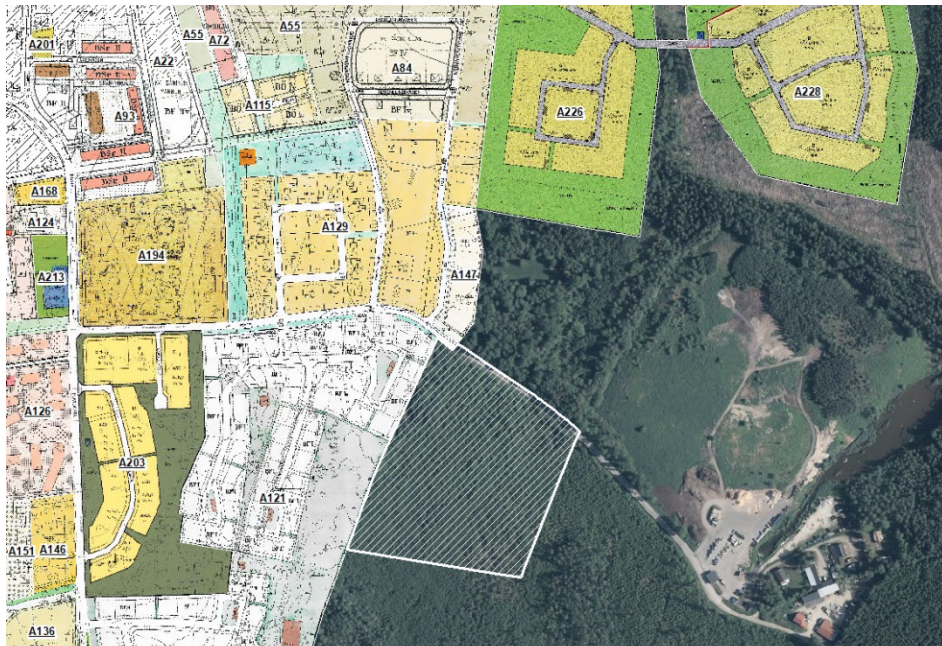
Gällande detaljplaner

Inom planområdet:

Marken inom det aktuella planområdet är inte planlagd sedan tidigare.

Närmast utanför planområdet:

Området närmast utanför planområdet är i väster planlagt och utbyggt för bostäder och natur i detaljplan A121.

*Bilden visar angränsande detaljplaner,
planområdet skrafferat i vitt.*

Kommunala beslut

Samhällsbyggnadsnämnden gav 2021-12-07 (SBN § 93) samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att upprätta förslag till detaljplan.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2022-05-10 (SBN § 39) att planförslaget kunde samrådats.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2023-09-21 (SBN § 81) om att utöka omfattningen på planuppdraget samt att ett nytt planförslag samråds.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2025-02-20 (SBN § 9) att ställa ut planförslaget för granskning.

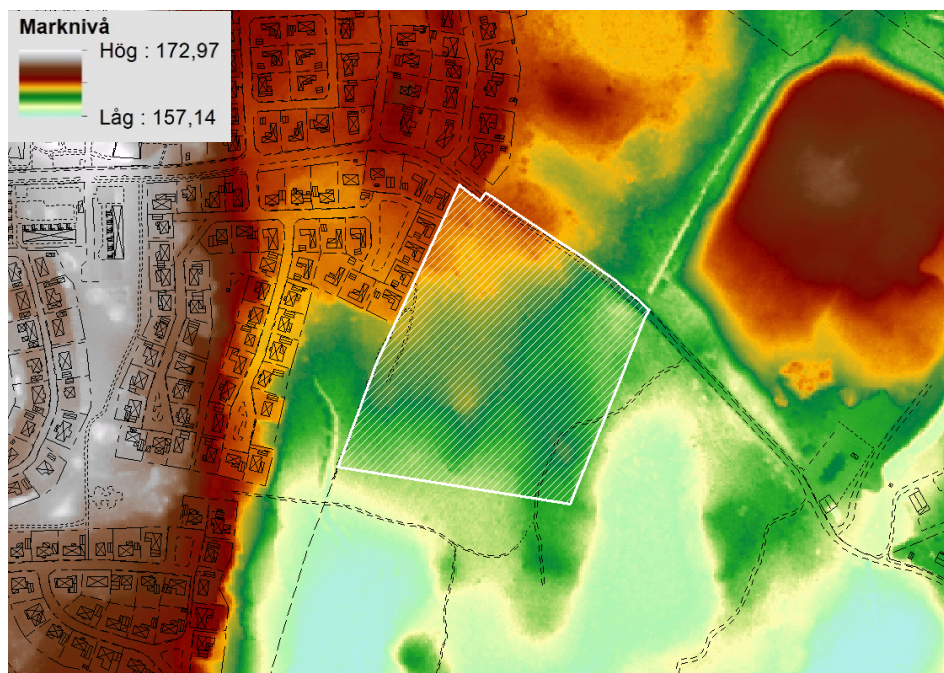
2. PLATSENS FÖRUTSÄTTNINGAR

Befintlig bebyggelse

Planområdet är idag obebyggt. I den västra delen angränsar planområdet till befintlig småhusbebyggelse och natur.

Mark och vegetation

Planområdet sluttar generellt mot sydost. Marknivåerna varierar från cirka 159 meter till 168 meter över nollplanet.

Bilden visar höjder inom planområdet, planområdet skrafferat i vitt.

Naturvärdeklassade områden samt naturvårdsarter har identifierats inom planområdet, men de högsta värdena finns norr om planområdet. Området norr om planområdet är utpekat som högsta naturvärde i Grönstrukturprogram för Alvesta tätort (2017), vilket grundar sig på tidigare framtagna naturinventeringar (Nilsson, Darell, 2016). När planområdet utökades söder om Gemlavägen så togs ytterligare naturinventering fram (Naturcentrum, 2023).

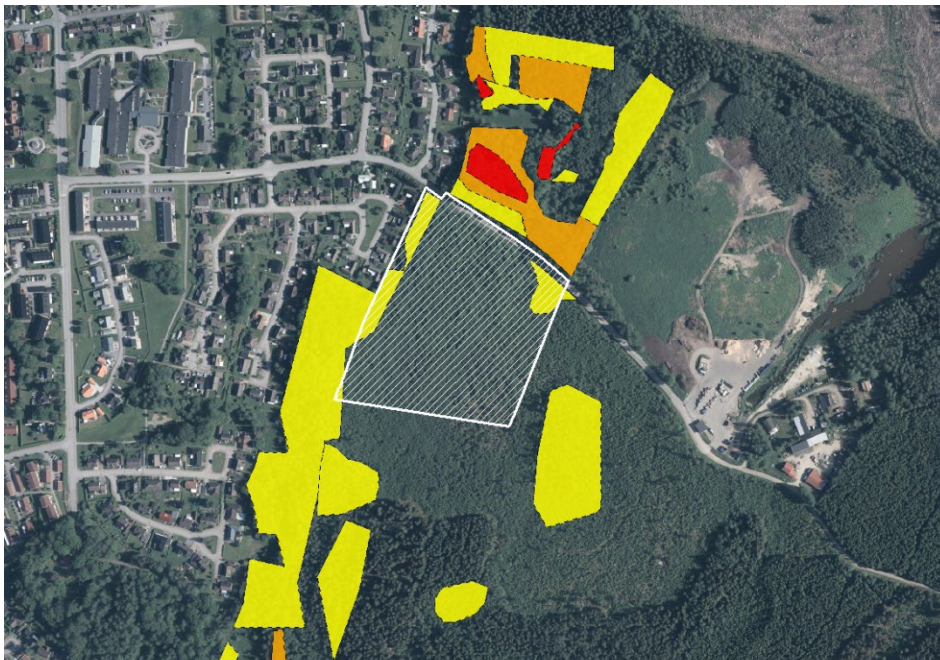
Planområdet är främst skog utan särskilt naturvärde, samt naturklassade inslag av ung lövsumpskog nära vägen, barrskog i sydöst samt en korridor av lövskog i väst. Söder om planområdet sträcker sig barrskog utan särskilt naturvärde.

Lövsumpskogen vid Gemlavägen är yngre och står på frisk till fuktig mark, med bland annat björk, ek, sälg, hassel, gråvide, klipbal, tysklönn, hägg och gran. Skogen är tät och snårig men saknar äldre träd samt förutsättningar för mer krävande arter.

Lövskogsområde i väst som uppkommit på mark som tidigare har varit ett öppnare kulturlandskap. Lövskog med mycket björk och asp, men bitvis finns även gott om andra arter. Trädskiktet är relativt ungt, men det finns inslag av något grövre träd. Enstaka hålträd förekommer och bitvis finns en del död ved. Bitvis är marken fuktig.

Barrskogen i sydöst består av tät ungskog som i norr domineras av gran, medan det i söder är mer lönträd. I den i övrigt unga skogen står äldre tallar, de äldsta kan vara cirka 100 år. Bitvis är marken fuktig och innehåller rikligt med död tallved. Rödlistad Entita samt brunpuddrad nållav finns i området.

Karta som visar naturvärdesklasser 2,3 och 4, Naturcentrum AB, 2023.

Naturvärdesbiotoper	Högt naturvärde Naturvärdesklass 2	Stor särskild betydelse för biologisk mångfald Omfattar biotoper som har väsentliga kvaliteter, typiska för naturliga ekosystem. Innehåller goda livsmiljöer för naturvärdsarter, ofta med inslag av rödlistade och hotade arter. Områden med högt naturvärde är värdekärnor för biologisk mångfald i en nationell och regional grön infrastruktur. Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå.
	Påtagligt naturvärde Naturvärdesklass 3	Påtaglig särskild betydelse för biologisk mångfald Omfattar biotoper som har typiska kvaliteter för naturliga ekosystem men som kan vara delvis påverkade eller saknar längre kontinuitet och därför inte uppfyller kriterier för naturvärdesklass 1 eller 2. Innehåller oftast livsmiljöer för naturvärdsarter. Bidrar till en nationell och regional grön infrastruktur för biologisk mångfald. Den totala arealen av dessa områden har särskild betydelse för att bevara biologisk mångfald i Sverige. Enskilda områden kan lokalt ha stor särskild betydelse för biologisk mångfald där landskapet i övrigt är påverkat och har brist på biologisk mångfald.
	Visst naturvärde	
	Visst naturvärde Naturvärdesklass 4	Viss särskild betydelse för biologisk mångfald Omfattar biotoper med vissa kvaliteter av betydelse för biologisk mångfald. Kan innehålla livsmiljöer för naturvärdsarter. Bidrar till grön infrastruktur för biologisk mångfald åtminstone på lokal nivå. Den totala arealen av dessa områden har viss särskild betydelse för att bevara biologisk mångfald i Sverige. Enskilda områden kan lokalt ha särskild betydelse för biologisk mångfald där landskapet i övrigt är påverkat och har brist på biologisk mångfald.

Tillgänglighet, gator och trafik

Inom planområdet finns inga kraftiga höjdskillnader, vilket innebär goda förutsättningar att bli ett tillgängligt område.

Angöring till planområdet sker från Gemlavägen. Då planområdet ligger inom Alvesta tätort, som har ett väl utbyggt gatunät, kan planområdet med lätthet nås med både bil, cykel och till fots. Busshållplats finns även inom gångavstånd. Idag saknas separerad cykelväg på delar av Gemlavägen.

Gemlavägen österut.

Den tunga trafik som idag finns på Gemlavägen, främst till och från återvinningscentralen (ÅVC), kommer på sikt att upphöra då den ska omlokaliseras i samband med denna detaljplanens genomförande.

Teknisk försörjning

Planområdet är beläget utanför verksamhetsområdet för vatten och avlopp. Innan detaljplanens genomförande krävs därmed beslut om att utöka verksamhetsområdet för vatten och avlopp.

Elledningar finns i det befintliga gatunätet, vilka Alvesta Elnät ansvarar för.

Ledningsrätter

Det finns idag en befintlig ledningsrätt, 0780-86/72.1, för tele, vilken lämnas oförändrad.

Fornlämningar

Inom planområdet finns en möjlig fornlämning i form av en lägenhetsbebyggelse, L2019:6213 (blått område i kartan nedan).

Ansökan om tillstånd för ingrepp i fornlämning har lämnats in till Länsstyrelsen i Kronobergs län och beslut fattades 2023-09-15 att en arkeologisk förundersökning ska genomföras av den möjliga fornlämningen L2019:6213 (lägenhetsbebyggelse). Ansökan om förundersökning/arkeologisk undersökning/slutundersökning har skickats till Länsstyrelsen.

Om det vid utgrävning eller annat arbete skulle påträffas fornlämningar som inte tidigare varit kända, ska arbetet omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen underrättas.

Geotekniska förhållanden

Marken utgörs till största delen av jordarten sandig morän med inslag av kärrtorv i ytterkanterna av planområdet enligt Sveriges geologiska undersökning (2021). Berggrunden är granit och belägen 3–5 meter under jordlagret (SGU 2021). Bedömningen är att markförhållandena ger goda förutsättningar för byggnation.

Förorenad mark

Det finns sedan tidigare inga dokumenterade föroreningar inom planområdet. Det har inte heller förekommit några verksamheter på platsen. Det föranleder därför inga misstankar om föroreningar i marken.

Området nordost om planområdet utgörs av Aringsås ÅVC/ deponeringsplats. Täkten är idag färdigställd med samtliga lager (skyddsskikt och tätskikt). Växtligheten består av gräs och sly. På deponin har allt fast avfall från hela kommunen deponerats, främst har det rört sig om hushållsavfall, handels- och industriavfall samt i viss omfattning även byggnads- och trädgårdsavfall. Deponeringsplatsen innehåller bland annat massor från Elnaryds före detta impregneringsverksamhet (kresot (PAH) och även förorening av övriga CCA-ämnen, det vill säga krom, koppar och zink).

För att klarlägga markmiljöförhållandena så har Sweco genomfört en markmiljöteknisk undersökning (se bilaga 1) norr om planområdet. Totalt togs det jordprover från sju grävda provgropar och skruvborrgröpar samt grundvattenprov på tre platser.

Provtagningpunkter för markundersökning.
Området som undersöktes är markerat med blå linje.
Punkter som överskrider riktvärden för KM är markerade med röd ring.

Vid undersökningen framkom det att det förekommer föroreningar överskridande Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning (KM) med avseende på PAH och bly. De förhöjda värdena påträffades i den sydöstra delen av undersökningsområdet, punkt SW2205 och SW2207, och återfinns i ytliga jordlager. Med ytliga jordlager menas att det inte påträffats några föroreningar djupare än 0,5 meter. Utredarnas bedömning är att föroreningarna kommer från vägen, inte deponin.

Då provpunkterna med förhöjda halter av föroreningar återfinns inom allmän platsmark - natur och gata, vilka användningsområden bedöms som mindre känslig markanvändning (MKN), bedöms ingen sanering krävas.

Kompletterande provtagning har genomförts av Norconsult 2024 (se bilaga 3) söder om Gemlavägen, i anslutning till Gemlavägen. Resultatet av föreliggande undersökning av jord har påvisat något förhöjda halter av metaller och PAH i undersökningsområdet. Inga halter över känslig markanvändning (KM) har påträffats i undersökningsområdet varför området bedöms vara lämpligt för

avsedd markanvändning enligt detaljplan. I en av fem provpunkter överskrider halterna MRR, vilket innebär att eventuella överskottsmassor inte får hanteras eller återanvändas på annan plats utan att först anmäla hanteringen till berörd tillsynsmyndighet.

Provtagningsområde för kompletterande markundersökning.

Området som undersöktes är markerat med blå linje, planområdet är skrafferat i vitt.

Den som äger eller brukar en fastighet skall oavsett om området tidigare ansetts förorenat genast underrätta tillsynsmyndigheten om det upptäcks en förorening på fastigheten och föroreningen kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön, i enlighet med 10 kap 11 § Miljöbalken.

Radon

Ingen påvisad förhöjning av radon i marken inom planområdet (<1,5ppm gammastrålning uran). Enligt Alvesta kommuns översiktliga radonriskkartering är planområdet utanför riskområde.

Störningar

Buller

Planområdet ligger inte i närheten av väg, järnväg eller annan verksamhet som föranleder förhöjda bullervärden.

Störningar från deponin

När deponin nordost om planområdet, intill ÅVC:n, var aktiv deponerades avfall fram till dess att den avslutades 1998 och sluttäcktes 2011. Vid sluttäckningen utfördes åtgärder för att reducera produktionen av metangas. Enligt ARAB (Alvesta Renhållnings AB) har det inte uppstått problem med

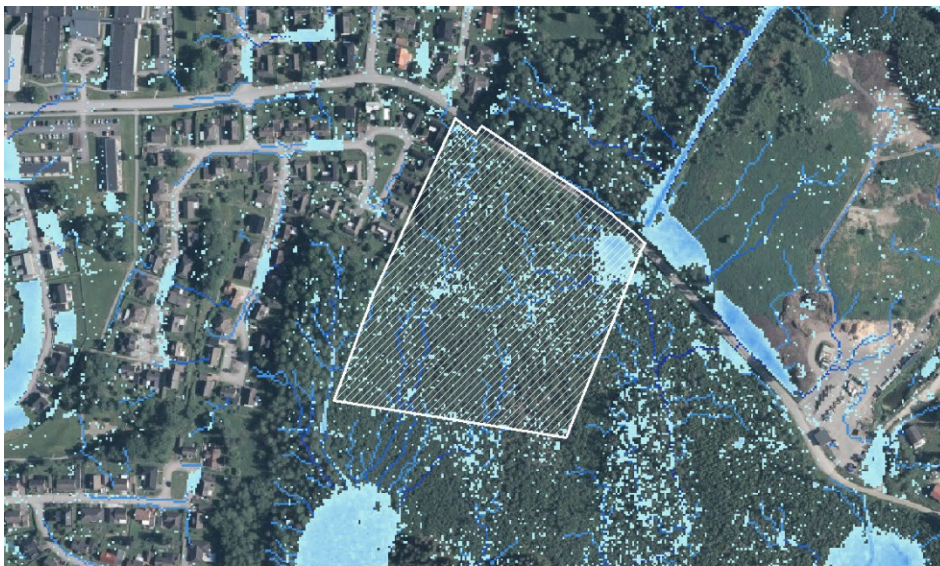

metangasproduktion på deponin på den senaste tiden. Risken för att metangasen ska medföra problem vid planerad skola inom planområdet bedöms som låg.

ARAB utför lak- och grundvattenprovtagningar fyra gånger om året för att mäta innehållet av föroreningar i lakvattnet från deponin och kringliggande vattendrag. Lakvattnet leds främst till en damm öster om deponin. Överskottsvatten leds bort till en ytterligare våtmark söder om den första dammen. En del lakvatten leds emellertid via diket i planområdets nordöstra del. Enligt de provtagningar som görs innehåller lakvattnet så pass låga föroreningshalter att det inte behöver föras till reningsverket. Därmed bedöms det inte föreligga någon risk att barn och vuxna som kommer i kontakt med vattnet i diket i planområdets nordöstra del utsätts för förhöjda halter av föroreningar.

Översvämningsrisk

DHI:s skyfallskartering visar de beräknade maximala vattendjupen (m) och hastighetsvektorer (m/s) i samband med ett framtida 100-års regn (skyfall som har en återkomsttid på 100 år). Karteringen nedan (LST 2015) visar att det inom planområdet kan komma att ansamlas vatten vid lågpunkter inom planområdet. Då områden med stora delar lågpunkter planläggs som naturmark bedöms översvämningsrisken inte påverka planerad bebyggelse.

Kartan visar lågpunkter.

Planområdet är skrafferat i vitt.

3. PLANFÖRSLAG

BEBYGGELSEOMRÅDEN

Användningsområde SRCD₁B₁ – Skola, Besöksanläggning, Centrum, Vård- och omsorgsboende samt Gruppboende

Kvartersmark med användningen **SRCD₁B₁** – Skola, Besöksanläggning, Centrum, Vård – och omsorgsboende, samt Gruppboende omfattar cirka 4 hektar.

Användningsbestämmelsen skola avser områden för förskola, fritidshem, skola eller annan jämförlig verksamhet. Även komplement till skolverksamhet såsom parkering, idrottshall, matsal, personalutrymmen, bibliotek och skolgård ingår i användningen. Det kan bli aktuellt att bygga både skola och förskola inom området, samt en idrottshall. I dagsläget är behovet en skola för cirka 300 elever och en förskola med 8 enheter, vilket motsvarar cirka 160 förskolebarn. Området med kvartersmark för skola är emellertid väl tilltaget för att möjliggöra framtida utbyggnad.

Användningarna **R** - besöksanläggning, **C** - centrum kombineras med skola för att skapa incitament att använda fastigheten och nyttja lokalerna även kvällstid för exempelvis föreningsliv och idrott. I användningen Besöksanläggningar ingår kulturella och religiösa verksamheter, sport- och idrottsverksamheter samt övriga besöksverksamheter. Användningen Centrum används för områden med kombinationer av olika verksamheter som handel, service, tillfällig vistelse, samlingslokaler, kontor och andra jämförliga verksamheter som behöver ligga centralt eller vara lätta att nå. Även komplement till besöksanläggningen eller centrumverksamheten ingår i användningarna. Användningarna **D₁** – Vård och omsorgsboende och **B₁** – Gruppboende möjliggör även en beredskap för nya behov och förändringar i befolkningsutvecklingen. Planbestämmelserna preciseras för att inriktas mot äldreboende, LSS-boende och liknande.

Egenskapsbestämmelser:

Som högsta **nockhöjd (h₁)** i planområdet föreslås 15 meter. Främst för att möjliggöra skolbyggnad i tre våningar (4 meter per våning) med tillhörande tak.

Exploateringsgraden (e₁) bestäms till 30 % av fastighetsarean inom användningsområdet.

Prickmark, mark som inte får förses med byggnad, regleras utmed Gemlavägen.

U-område (u₁) säkerställer *Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar* genom området.

Användningsområde E₁ - Transformatorstation

E₁ – transformatorstation är ett område avsett för tekniska anläggningar, i detta fall en nätstation, för att säkra teknisk försörjning till utbyggnadsområdet. Området omfattar cirka 100 kvadratmeter.

Prickmark, mark som inte får förses med byggnad, regleras utmed Gemlavägen.

FRIYTOR

Friyta inom kvartersmark

Plan och bygglagen ställer krav på att det ska finnas tillräckligt stor friyta lämplig för lek och utevistelse vid bostäder, skolor, förskolor, fritidshem och liknande. Boverket rekommenderar att det avsätts 30 m² friyta per elev i grundskola och 40 m² friyta per barn i förskola. Rekommendationerna handlar inte enbart om areal utan även om kvalitet.

Bedömningen är att skolfastighetens storlek och bestämmelse om begränsning av exploateringsgrad säkerställer att det kommer finnas goda möjligheter att uppfylla behovet av friyteareal. Avseende friytans kvalitet är det eftersträvansvärt att bevara naturmark och uppvuxna träd inom planområdet som kan bidra till att skapa en fantasifull skolgård där det ryms såväl lek som undervisning i naturmiljö.

Friytornas storlek och innehållsmässiga kvalitet ska vidare beaktas i bygglovsgranskning. Utbyggnad bör ske i enlighet med rekommendationer för friyta.

Naturområden

Inom planområdet regleras flera områden med användningen **NATUR**. Planbestämmelsens syfte är att bevara naturområden med höga naturvärden, rekreatiomsområden, områden att använda till dagvattenhantering, samt skapa ett respektavstånd mellan befintlig bebyggelse och kommande bebyggelse.

GATOR OCH TRAFIK

Gata

Gemlavägen planläggs som allmän platsmark, **GATA**, med en bredd på 9,5 meter för att inrymma vägbana med separat gång- och cykelväg. Skolfastigheten kommer anslutas med in/utfart till Gemlavägen i norr för bil-, cykel- och gångtrafik.

Parkering

Parkering tillgodoses inom den egna fastigheten.

Utfarter

Angöring till skolområdet sker från Gemlavägen.

Gång- och cykelvägar

Användningsområdet **GATA** ska inrymma utbyggnad av gång- och cykelväg till skolfastigheten utmed Gemlavägen. Gång- och cykelvägen avses i framtiden kunna kopplas samman med befintlig gång- och cykelväg som är utbyggd fram till korsningen Gemlavägen/Mältarevägen.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Dagvattenhantering

Fördröjning av dagvatten från kvartersmark är möjlig inom områden reglerade med **NATUR**. Dagvattnet från skolfastigheten släpps till lägre mark söder om kvartersmarken. Dagvatten från gatumark fördröjs genom avrinning till diken utmed vägbanan, inom **GATA**, var infiltration kan ske.

Vatten och avlopp

Planområdet ska kopplas till det kommunala nätet för vatten och avlopp. Beslut om utökning av kommunalt verksamhetsområde till planområdet ska tas innan detaljplanens genomförande.

Spillavlopp från skolfastigheten kommer inte kunna lösas med självfall till befintligt ledningsnät, utan kommer behöva pumpas från fastigheten med enskild pumpstation.

För att säkerställa att kapaciteten för brandvatten blir tillräcklig till området kommer förutsättningarna utredas via kommunens vattenledningsmodell. Utredningens resultat kommer ligga till grund för hur vattenledningar till området projekteras och sedan anläggs. Anläggande av brandpost i området som klarar ett brandvattenbehov på 20 l/s kommer genomföras i samband med att VA-avdelningen på Alvesta kommun bygger ut den allmänna VA-anläggningen i området.

Elnät

Alvesta Elnät AB ansvarar för elförsörjningen inom området.

Avfall

Återvinning och avfallshantering ansluts till befintligt system som Alvesta Renhållnings AB (ARAB) ansvarar för.

4. KONSEKVENSER AV PLANFÖRSLAGET

Miljökvalitetsnormer (MKN)

MKN för luft

Luftföroreningar har i spridningsmodeller (Luftvårdsförbundet Kronoberg 2016) på Växjövägen bedömts enligt tabell nedan och således inte överskridit gällande miljökvalitetsnormer för luftföroreningar. Uppmätta värden är även under de fastställda riktvärdena (preciseringarna) i miljömålet *Frisk luft*.

	Växjövägen (årsmedel)	MKN	Miljömål	WHO
NO ₂	6 µg/m ³	40 µg/m ³	20 µg/m ³	10 µg/m ³
PM 10	13 µg/m ³	40 µg/m ³	15 µg/m ³	15 µg/m ³
Bensen	0,9 µg/m ³	5 µg/m ³	1 µg/m ³	

Planförslaget medför ökad mängd trafik till och från området, genom omfördelning av resande till och från andra delar av östra Alvesta och bedöms totalt sett inte generera någon betydande ökning av trafikmängder. Planens genomförande bedöms inte medföra risk för överskridande av miljökvalitetsnormer för luft.

Uppmätta värden är under de fastställda riktvärdena (preciseringarna) i miljömålet *Frisk luft*.

MKN för vatten

Planområdets recipient är sjön Salen, som har måttlig ekologisk status (enligt redovisning i VISS, hämtad 2023-07-20) avseende kvalitetsfaktorerna växtplankton, fisk, näringsämnen, konnektivitet och hydrologisk regim. Bedömningen är att Salen ska uppfylla kvalitetskrav god ekologisk status 2033. Salen uppnår ej god kemisk ytvattenstatus på grund av kvicksilver och bromerad difenyleter vilka undantas från kvalitetskraven.

Genomförandet av planen tar i anspråk skogsmark för byggnation av skola/förskola, vilket kan påverka möjligheterna att hantera dagvatten totalt sett genom en utökning av hårdgjorda ytor. Då dagvatten från kvartersmark fördröjs inom planområdet inom kommunal naturmark kommer vattenflödena till avrinningsområden inte att påverkas betydligt. Fördröjning avses ske vid ett befintligt dike samt en lågpunkt i terrängen där rening kan ske genom sedimentering. Avrinning från byggnaders tak och hårdgjorda ytor inom skol- och bostadfastigheter bedöms emellertid inte bidra till föroreningar. Dagvatten från gatumark hanteras dels genom avrinning till befintligt kommunalt dagvattenledningsnät, dels genom avrinning till diken utmed vägbanan där fördröjning och rening sker genom infiltration. Bedömningen är således att miljökvalitetsnorm för vatten inte kommer att påverkas negativt i samband med ett genomförande av förslaget.

Miljömål

Byggnation av ny skola/förskola samt bostäder i anslutning till befintlig bostadsbebyggelse och utbyggnad av gång- och cykelväg bedöms bidra positivt till miljömålet *God bebyggd miljö*.

Vid fördröjning av dagvatten inom naturmark bedöms ingen negativ påverkan ske på miljömålen *Levande sjöar och vattendrag* och *Grundvatten av god kvalitet*.

Natur- och kulturmiljö

Planområdet inrymmer en möjlig fornlämning i form av en lägenhetsbebyggelse. Lämningen ska undersökas genom en arkeologisk förundersökning.

Planförslaget har anpassats till befintliga naturvärden genom att mark med högre naturvärden bevaras som naturmark. Mindre områden som enligt naturvärdesinventeringen bedömts ha vissa naturvärden återfinns inom exploaterbar mark för skola och bostäder. Bedömningen är att behovet av mark för skola/förskola och bostäder väger tyngre än att bevara alla naturvärden. Planförslaget bedöms inte ge betydande negativ påverkan på naturmiljöer.

Visuell miljö och landskapsbild

Byggnation på ett förut obebyggt och orört område kommer bli visuellt märkbar. Områden som i detaljplanen planläggs som **NATUR** blir en naturligt avgränsande barriär mot befintliga bostäder i väster och bidrar till en minskad inverkan på den visuella miljön från bebyggelsen.

Den befintliga landskapsbilden bedöms ej vara av särskild betydelse och förändringen bedöms ej orsaka betydande miljöpåverkan.

Rekreation

Planområdet består av blandskog och ung tät granskog och har inga naturliga stigar för rekreation och ingår inte heller i något större område för rekreation. En utbyggnad av planområdet kommer ge fler möjlighet att ta sig till och från området. Områden som planläggs som naturmark kan få en ökad betydelse för rekreativsmöjligheter.

Öster om planområdet övergår Gemlavägen till grusväg vilken nyttjas som cykelväg till Gemla. Detaljplanen motverkar inte detta.

Hälsa och säkerhet

Trafik och buller

Transporter till och från planområdet ansluter via Gemlavägen. Trafikalstringen bedöms vara begränsad i omfattning och fordon framförs i låga hastigheter,

därmed bedöms riktvärden för buller ej överskridas längs Gemlavägen. Den trafikökning som förväntas med förslaget bedöms märkbar men inte betydande för närområdet. Trafiksituationen på gatorna bedöms idag som god och detta förväntas inte förändras efter genomförande av detaljplanen. Inom planförslaget möjliggörs separat gång- och cykelväg på Gemlavägen. Ett väl utbyggt gång- och cykelvägnät ger positiv inverkan på trafiksäkerheten och val av trafikslag.

Idag är Årdsygnstrafik (ÅDT) på Gemlavägen vid befintliga bostadshus cirka 750 fordon (trafikmätning 2023 och 2024) och cirka 450 fordon (trafikmätning 2025 och 2021) vid Gemlavägen mot återvinningscentralen (ÅVC).

Återvinningscentralen öster om planområdet ska flyttas innan föreslagen ny markanvändning tas i bruk. Trafiken som ÅVC:n alstrar, däribland den tunga trafiken, kommer därmed att upphöra vid en flytt av ÅVC:n. Det innebär att kvarvarande av uppmätt ÅDT bedöms bli 300 fordon för Gemlavägen vid befintliga bostadshus. Omlokalisering av verksamhet öster om planområdet och parallell nyetablering av andra verksamheter inom planområdet, som alstrar annan typ och mängd trafik, kommer leda till att trafikmängden förändras i ett framtidsscenario.

Alvesta kommun har använt Trafikverkets trafikstringsverktyg som underlag för bedömning av ökade trafikmängder efter detaljplanens genomförande längs Gemlavägen. Som indata användes antagande om antal elever, besökare, boende och anställda som detaljplanen bedöms generera, i olika scenarion. Skola och förskola är den av föreslagen markanvändning som bedöms alstra mest trafik därmed användes den verksamheten som grund i bedömningen. Resultatet i verktyget visade en förväntad ökning för den nya markanvändningen med cirka 610 i ÅDT. Exempel på ett alternativt scenario med 100 lägenheter för vård- och omsorgsboende på platsen istället för skolverksamhet alstrar cirka 120 ÅDT, vilket är en mycket lägre ökning.

För att undersöka vad trafikförändringen kan medföra i buller har Boverkets (2016) verktyg "Hur mycket bullrar vägtrafiken?" använts. Där användes hastigheten på Gemlavägen; 40 km/h, närmsta befintliga avstånd från vägmitt till husfasad; 10 meter, samt årdsygnstrafik; 910 fordon. 1000 fordon, 10 meter från vägmitt och hastighetsbegränsning 40 km/h ger 53 dB(A) ekvivalent bullernivå enligt verktyget. Verktyget visar även att (där Boverket bekräftat feltryck) det är först vid 2000 ÅDT riktvärdet 55 dB(A) överskrids till 56 dB(A). En ökning med 160 fordon (i detta fall från 750 till 910) på Gemlavägen ger därmed en begränsad ökning av ekvivalentnivån för buller. Bedömningen är att det är god marginal till att planområdet alstrar den trafikmängden som gör att närboende påverkas av bullernivåer som riskerar olägenhet för människors hälsa, samt att trafikmängden är liten i sammanhanget och vägarna bedöms vara utformade att klara av en sådan ökning av trafik.

Resurshushållning

Tidigare ej nyttjad mark exploateras för skola/förskola. Planområdet kan ansluta till befintlig infrastruktur. Placeringen i ett transportnära läge i närhet

till bostäder och kommande exploateringar bedöms vara strategiskt god och bidra till en hållbar bebyggelsestruktur.

Socialt perspektiv och barnperspektivet

Planförslaget är positivt ur socialt perspektiv då det skapar fysiska förutsättningar en god barn- och elevomsorg i Alvesta. Befintlig skola och förskolor i östra Alvesta är trångbodda. Detta i kombination av att ökat bostadsbyggande och fler som flyttar till Alvesta svarar förslaget mot behov av mark för att kunna bygga en ny förskola och/eller skola.

Exploaterbar mark för skola kan skapa nya arbetstillfällen och mer offentlig service, vilket kan ge en positiv påverkan för kommunen och dess invånare.

Ekonomiska konsekvenser

Genomförande av planförslaget leder till kostnader för byggnation.

Ändamålsenlig skolmiljö ger positiva ekonomiska förtjänster för samhällsnyttan på sikt. Utökad och ny verksamhet ger överlag möjlighet till att nya arbetstillfällen och mer offentlig service skapas.

UNDERSÖKNING OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Om genomförandet av en detaljplan antas medföra betydande miljöpåverkan ska en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas enligt 4 kap. 34 § PBL och enligt 6 kap. 11 § miljöbalken. En undersökning görs för att utreda och bedöma om genomförandet av en detaljplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan enligt förordningen om MKB (1998:905).

Bedömningen är att planförslaget är förenligt med bestämmelserna i 3, 4 och 5 kap miljöbalken. Planen bedöms stämma överens med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden enligt 3 kap Miljöbalken. Området bedöms vara lämpat för den typ av exploatering som föreslås. Förslaget bedöms ta hänsyn till befintliga naturvärden och rekreativvärden bedöms ej påverkas negativt.

Hänsyn till naturvärden sker genom att naturmark bevaras inom områden med höga naturvärden. Skolfastighetens storlek ger goda förutsättningar till att bevara delar av befintlig skog som friyta.

Fornlämningar inom planområdet ska utredas genom arkeologisk undersökning.

Vad gäller miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap Miljöbalken är bedömningen att planförslaget inte medför ett överskridande av gällande normer då området är litet i sammanhanget och delar ytan ska bli skolgård som antas till stora delar bestå av genomsläppliga ytor.

5. GENOMFÖRANDE

Organisatoriska frågor

Tidsplan

Planförslaget sänds ut för samråd under hösten 2024. Därefter ställs planförslaget ut för granskning under våren 2025. Ett slutligt planförslag bedöms kunna antas under 2025.

Om ingen överklagar beslutet vinner detaljplanen laga kraft tre veckor efter den tidpunkt då planen antagits. Berörda har möjlighet att lämna synpunkter i samrådsskedet och i granskningskedet.

Genomförandetid

Planens genomförandetid är satt till 5 år. Genomförandetiden räknas från det datum planen vinner laga kraft. Efter genomförandetidens utgång fortsätter planens bestämmelser att gälla fram till den tidpunkt då detaljplanen ändras eller upphävs.

Huvudmannaskap

Kommunen är huvudman för allmän platsmark.

Ansvarsfördelning

Ansvarig	Åtgärder
Alvesta kommun	<ul style="list-style-type: none">• Upprättar detaljplan.• Ansöker om fastighetsbildning avseende avstyckning för skoländamål.• Ansöker om bildande av ledningsrätt för befintliga vatten- och spillvattenledningar inom kvartersmark.• Ansvarar för genomförande av detaljplanen inom allmän platsmark.
Exploatören	<ul style="list-style-type: none">• Genomför byggnation inom kvartersmark.• Bekostar fastighetsbildning och bildande av ledningsrätt.

Avtal

Planavtal upprättas mellan kommunen och exploatören.

Kommunen har ett undertecknat optionsavtal med fastighetsägare av Aringsås 14:1 inför markköp av planområdets södra delar. Kommunen avser att förvärva del av planområdet efter att detaljplanen vinner laga kraft.

Exploateringsavtal avses inte upprättas.

Ekonomiska frågor

Exploatören bekostar förrättningen avseende avstyckning för kvartersmark, samt för bildande av ledningsrätt för befintliga ledningar inom kvartersmark söder om Gemlavägen.

Kommunen står för kostnader kopplade till genomförande av detaljplanens allmänna plats, så som utbyggnad av gator, gång- och cykelvägar och dagvattenmagasin.

Exploatören står för kostnader avseende byggnation och iordningsställande av mark inom kvartersmark söder om Gemlavägen.

Tekniska frågor

Vatten och avlopp

Planområdet kopplas till det kommunala nätet för vatten och avlopp. Beslut om bildande av kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp ska tas innan detaljplanens genomförande.

Söder om Gemlavägen, inom planområdet, krävs enskild pumpstation för spillvatten, vilken bekostas av exploatören.

El och fjärrvärme

Eventuell anslutning till el- och fjärrvärmenät sker genom överenskommelse mellan fastighetsägare och Alvesta Energi.

Fastighetsrättsliga frågor

Konsekvenser på fastighetsnivå

Fastighet (inom planområdet)	Sammanfattning av konsekvenser
Aringsås 14:1	<p>Tidigare ej planlagd mark planläggs som kvartersmark – skola, besöksanläggningar, centrum, vård- och omsorgsboende, samt gruppboende, och allmän platsmark – gata och natur.</p> <p>Kvartersmarken ska bilda en egen fastighet genom avstyckning eller fastighetsregleras till lämplig fastighet.</p> <p>Genom fastighetsreglering överförs det som i detaljplanen anges som GATA och NATUR till den kommunala gatufastigheten Aringsås 15:1.</p>
Aringsås ga:3	<p>Omprövning av gemensamhetsanläggningen sker efter markköp, samt initieras och bekostas av Alvesta kommun.</p>

MEDVERKANDE

I samband med upprättade av detaljplanen har Planavdelningen, Teknikavdelningen, samt representanter från Utbildningsförvaltningen och Allbohus medverkat.

Alvesta 2025-03-13